

Minister Energii

Miłosz Motyka

BM-I.053.119.2025.TŚ

Warszawa, 2025-11-24

**Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP**

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 11056 Posła Grzegorza Płaczka w sprawie planowanego wygaszania bloków energetycznych w Grupie Tauron i jego skutków dla bezpieczeństwa energetycznego oraz rynku pracy, przekazuję odpowiedzi będące w zakresie właściwości Ministra Energii:

Ad 2. Dlaczego jednostki wytwórcze zlokalizowane w Jaworznie, Łaziskach oraz Sierszy – mimo że są względnie nowe i spełniają normy unijne – nie zostały wprowadzone do podstawy systemu elektroenergetycznego, a funkcjonują jedynie interwencyjnie?

Należy wskazać, że kształtowanie się cen energii elektrycznej podlega procesom rynkowym, gdzie cena jest ustalana jako wynik gry popytu i podaży. W pierwszej kolejności do systemu elektroenergetycznego trafia energia elektryczna wytwarzana przez jednostki wytwórcze o najniższym koszcie zmiennym wytwarzania (tzw. reguła merit order), tak więc kluczowa jest kwestia kosztów wytwarzania danej indywidualnej jednostki wytwórczej. Im większe zapotrzebowanie na energię elektryczną, tym więcej coraz droższych jednostek wytwórczych angażowanych jest do zaspokojenia zapotrzebowania na energię elektryczną.

Ad 3. Czy Ministerstwo przewiduje zmiany w mechanizmach rynkowych, które umożliwiłyby ekonomiczną eksploatację ww. jednostek, zgodnie z klauzulami zawartymi w uchwale TAURON z 23 lutego 2021 roku?

Ustawą z dnia 21 lutego 2025 r. o zmianie ustawy o rynku mocy oraz niektórych innych ustaw wprowadzono aukcje uzupełniające, w ramach, których umożliwiono udział jednostek wytwórczych emitujących powyżej 550 kg CO₂/MWh i ich konkurowanie z pozostałymi podmiotami, które spełniają limit emisji 550 kg CO₂/MWh. Aukcje te są dodatkowym procesem przetargowym, przeprowadzanym po zakończeniu pierwotnych procesów rynku mocy, tj. aukcji głównych i dodatkowych. Taką możliwość – w ograniczonym czasie (1 lipca 2025 r. - 31 grudnia 2028 r.) i pod określonymi warunkami w drodze wyjątku – umożliwiła rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1747.

W toku aukcji uzupełniającej na II poł. 2025 r. zawarto umowy mocowe na ponad 5 GW obowiązku mocowego (w tym 3,4 GW w jednostkach istniejących). W kolejnej - na rok dostaw 2026 - zawarto umowy mocowe na niemal 7,6 GW obowiązku mocowego (w tym ponad 7,5 GW w jednostkach istniejących). Aukcja uzupełniająca na rok dostaw 2027 odbędzie się w II połowie 2026 r., jeżeli potrzeba przeprowadzenia takiej aukcji zostanie potwierdzona przez krajową analizę wystarczalności zasobów wytwórczych lub jej aktualizację. W dotychczas przeprowadzonych aukcjach uzupełniających umowy mocowe uzyskała również część bloków wytwórczych węglowych należących do grupy Tauron.

Ministerstwo Energii pracuje obecnie nad kompleksowymi rozwiązaniami, mającym na celu zapewnienie bezpieczeństwa dostaw po 2030 r., poprawę elastyczności krajowego systemu elektroenergetycznego i zastępowanie wysokoemisyjnych źródeł. Narzędzia te będą mogły zostać wykorzystane również przez grupę Tauron do budowy nowych jednostek wytwórczych w miejsce starzejącej się infrastruktury wytwórczej.

Ad 6. Czy w analizach strategicznych dotyczących bezpieczeństwa energetycznego Polski uwzględniono możliwe ryzyko niedoboru mocy biernej, podobnego do sytuacji, która doprowadziła do blackoutu w Hiszpanii?

Na wstępie należy zaznaczyć, że w Polsce ryzyko niedoboru mocy biernej jest monitorowane na poziomie operacyjnym przez operatora systemu przesyłowego spółkę Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (dalej: PSE S.A.), w ramach realizacji zadań w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa pracy Krajowego Systemu Elektroenergetycznego (dalej: KSE), w tym dotrzymywania ciągłości i niezawodności dostaw energii elektrycznej oraz dotrzymywania parametrów jakościowych energii elektrycznej.

W celu zapewnienia optymalnych parametrów pracy sieci, PSE S.A. zawiera z Wytwórcami dysponującymi JWCD, porozumienia w sprawie warunków świadczenia usług systemowych. W ramach zawieranych porozumień, PSE S.A. uzyskuje dostęp do usługi uruchomienia jednostek wytwórczych, jak również regulacyjnych usług systemowych, do których należy zaliczyć: udział w regulacji pierwotnej, udział w regulacji wtórnej, pracę z zaniżeniem lub z przeciążeniem oraz udział w automatycznej regulacji napięcia i mocy biernej (ARNE). Powyższe usługi są świadczone przez Wytwórców na podstawie zawartych porozumień oraz na warunkach określonych w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRiESP).

W ramach monitorowania parametrów pracy KSE, w tym stanu napięciowego i bilansu mocy biernej, PSE S.A. dysponuje również narzędziami do mitygowania zagrożeń związanych z niedoborem mocy biernej, m.in. poprzez koordynację napięciową z operatorami systemów dystrybucyjnych, uruchamianie usług pomocniczych związanych z regulacją napięcia i sterowanie pracą urządzeń kompensacyjnych. Ponadto, PSE realizuje inwestycje w nowoczesne urządzenia do kompensacji mocy biernej, w ramach prowadzonych prac inwestycyjnych w zakresie rozbudowy i modernizacji stacji oraz dokonuje zakupu i montażu specjalistycznych urządzeń.

Należy zatem stwierdzić, że posiadane przez PSE S.A narzędzia, procedury i podejmowane działania oraz obowiązujące regulacje prawne pozwalają na zachowanie bezpiecznej pracy KSE, a kwestia zbilansowania mocy biernej jest pod ciągłym nadzorem operacyjnym PSE S.A. i możliwe jest skuteczne zarządzanie ryzykiem niedoboru mocy biernej, nawet w warunkach rosnącego udziału źródeł odnawialnych w miksie energetycznym.

Z wyrazami szacunku

Miłosz Motyka

Minister

2025-11-24

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów